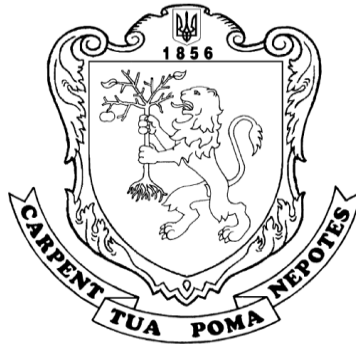

**ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ
ФАКУЛЬТЕТ УПРАВЛІННЯ, ЕКОНОМІКИ ТА ПРАВА
КАФЕДРА ЕКОНОМІКИ**

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«СОЦІАЛЬНА ЕКОНОМІКА»**

1. Профіль дисципліни

<i>Кафедра економіки</i>	Рівень вищої освіти – другий (магістерський) рівень Ступінь вищої освіти – магістр Галузь знань – 05 «Соціальні і поведінкові науки» Спеціальність – 051 «Економіка» Освітня програма – Економіка Кількість кредитів – 3– 90 год. Дні занять – відповідно до розкладу Форма навчання – денна, заочна Компонент освітньої програми – вибіркова Консультації – відповідно до графіку навчального процесу Мова викладання – українська
--------------------------	--

2. Інформація про викладача

Викладач	К.е.н., доцент Сиротюк Ганна Володимирівна
Профайл викладача	https://lnup.edu.ua/uk/kafekonomik2020/kolektfakekonomik20?id=4052
Контактна інформація	annasyr@ukr.net

АНОТАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Соціальна економіка – це наука про сучасне цивілізоване громадянське суспільство. Сьогодні соціальна економіка акумулює в собі весь спектр економічних проблем та кризових явищ, які загострилися останнім часом в Україні: поглиблюється рівень розшарування між різними верствами населення; зростає рівень безробіття; збільшується рівень соціальної напруги у суспільстві; знецінюються доходи населення тощо. Вона створює визначену економічну систему, яка свідомо орієнтована на розвиток особистості, економічне зростання та соціальний прогрес, підвищення добробуту та рівня життя в країні.

МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Метою викладення навчальної дисципліни є формування у здобувачів вищої освіти системи теоретичних знань і прикладних вмінь та компетентностей щодо використання методичного апарату та інструментарію соціальної економіки та оволодіння навичками прийняття оптимальних управлінських рішень.

Основне завдання навчальної дисципліни – вивчення змісту, напрямків, основних функцій, принципів й механізмів соціальної економіки як невід’ємної складової функціонування демократичної правової соціальної держави; оволодіння питаннями теорії та практики соціально-політичних процесів, а також формування глибокого розуміння, цілісного світогляду і навичок системного мислення в галузі соціально-економічного функціонування суспільства, спрямованого на створення умов для розвитку і самореалізації особистості в трансформаційних змінах глобального характеру.

ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАННЯ

Основними видами навчальних аудиторних занять, під час яких здобувачі вищої освіти отримують необхідні знання, є лекції та практичні заняття. В межах робочого часу викладач може проводити консультації для здобувачів вищої освіти.

При викладанні лекційного матеріалу передбачено поєднання таких форм і методів навчання, як лекції у формі бесіди, розповіді, пояснення, диспуту та лекції у формі ілюстрування і демонстрування за допомогою мультимедійних пристроїв.

Лекція у формі бесіди, розповіді, пояснення, диспуту дозволяє привернути увагу здобувачів вищої освіти до найбільш важливих питань теми лекції, винести на обговорення дискусійні питання та визначити у процесі діалогу особливості сприйняття навчального матеріалу здобувачами вищої освіти.

Лекція у формі ілюстрування і демонстрування за допомогою мультимедійних пристроїв – це візуальна форма подачі лекційного матеріалу з розгорнутим або коротким коментуванням візуальних матеріалів, що переглядаються за допомогою мультимедійних технічних засобів. Ці дві форми лекцій можуть бути поєднані.

При проведенні практичних занять передбачене виконання практичних робіт у формі вирішення ситуативних завдань (кейсів) і тестів, проведення ділової гри, заслуховування усних відповідей, доповідей, а також рефератів та демонстрація презентацій, які підготовлені як індивідуальні завдання за темою самостійного вивчення дисципліни.

Здобувачі вищої освіти працюють з друкованим чи надісланим їм в електронній формі інформативним матеріалом, або з інформацією в мережі Інтернет.

Здобувачі вищої освіти можуть здійснювати наукові дослідження шляхом написання та опублікування наукових статей, тез доповідей на конференціях, круглих столах та наукових семінарах.

ПОЛІТИКА КУРСУ («ПРАВИЛА ГРИ») В АУДИТОРНИЙ ЧАС

Вивчення навчальної дисципліни передбачає роботу в колективі. Студенти під час лекційних занять ведуть конспект з відповідної теми. Під час заняття або ж в кінці лектор ставить питання, веде діалог з аудиторією для кращого засвоєння теоретичного матеріалу.

Лекції і практичні заняття можуть проводитися з використанням сервісу ZOOM.US. Також викладач і студенти можуть спілкуватись через електронну пошту, Viber, Telegram, інші доступні засоби комунікації. В разі потреби може використовуватись Форум як форма спілкування викладача й студентів у дистанційному (віддаленому) навчанні. Кожний форум присвячений будь-якій проблемі або темі. Модератор форуму (мережевий викладач) реалізує дискусію чи обговорення, стимулюючи питаннями, повідомленнями, новою цікавою інформацією. Середовище в аудиторії є дружнім, творчим, відкритим до конструктивної та доброзичливої критики. Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін. Якщо здобувач вищої освіти відсутній з поважної причини, він/вона презентує виконані завдання під час самостійної підготовки на консультації викладача. Під час роботи над завданнями не допустимо порушення академічної доброчесності.

РЕЗУЛЬТАТИ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Після вивчення навчальної дисципліни здобувачі другого (магістерського) ступеня вищої освіти здобувають **компетентності**:

Інтегральна компетентність (ІК) Здатність визначати та розв'язувати складні економічні задачі та проблеми, приймати відповідні аналітичні та управлінські рішення у сфері економіки або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій за невизначених умов та вимог.

Загальні компетентності (ЗК відповідно до освітньої програми спеціальності «Економіка»):

ЗК3.Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети.

ЗК7.Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

Спеціальні компетентності (фахові) (СК відповідно до освітньої програми спеціальності «Економіка»):

СК5.Здатність визначати ключові тренди соціально-економічного та людського розвитку.

СК7.Здатність обґрунтовувати управлінські рішення щодо ефективного розвитку суб'єктів господарювання.

СК8.Здатність оцінювати можливі ризики, соціально-економічні наслідки управлінських рішень.

У результаті вивчення навчальної дисципліни «Соціальна економіка» здобувачі другого (магістерського) ступеня вищої освіти повинні засвоїти такі **результати навчання** (відповідно до освітньої програми):

ПРН 2. Розробляти, обґрунтовувати і приймати ефективні рішення з питань розвитку соціально-економічних систем та управління суб'єктами економічної діяльності.

ПРН 3. Вільно спілкуватися з професійних та наукових питань державною та іноземною мовами усно і письмово.

ПРН 4. Розробляти соціально-економічні проекти та систему комплексних дій щодо їх реалізації з урахуванням їх цілей, очікуваних соціально-економічних наслідків, ризиків, законодавчих, ресурсних та інших обмежень.

ПРН 9. Приймати ефективні рішення за невизначених умов і вимог, що потребують застосування нових підходів, методів та інструментарію соціально-економічних досліджень.

ПОРЯДОК ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Відпрацювання пропусків занять - студент, який пропустив заняття, самостійно вивчає матеріал, за наведеними в силабусі літературними джерелами, виконує розв'язок завдань та надає викладачеві в час, відведений для консультацій.

Підсумкова модульна оцінка - є сумою оцінок, отриманих студентом за виконання практичних завдань, вирішення тестових завдань та написання контрольних робіт. Максимальна модульна оцінка становить 50 балів (підсумковий контроль екзамен) і 100 балів (підсумковий контроль залік).

Екзаменаційна оцінка - є результатом виконання екзаменаційного білету. Максимальна екзаменаційна оцінка становить 50 балів.

Підсумкова оцінка з дисципліни – є сумою підсумкової модульної та екзаменаційної оцінок.

Можливе проведення семестрового заліку чи екзамену здійснюється у формі тестування в системі Moodle.

Критерії оцінювання знань студентів визначенні у **Положенні про критерії оцінювання ЛНУП**.

За рішенням засідання кафедри студент може бути додатково оцінений за участь у наукових конференціях, підготовку наукових публікацій, участь у Всеукраїнських конкурсах наукових студентських робіт, Всеукраїнських олімпіадах за спеціальністю, виконання досліджень тощо.

Оприлюднення результатів іспиту проводиться публічно.

Політика оцінювання – передбачає дотримання принципів доброчесності та студентоцентрованого підходу.

Академічна доброчесність - дотримання Положення про академічну доброчесність у ЛНУП». Доступний за посиланням: <https://lnup.edu.ua/uk/nav-metviddil/zahalni-polozhennia>).

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тема 1. Концептуальні основи соціальної економіки

Сутність соціальної економіки. Соціальна політика як складова соціальної економіки, суб'єкти і об'єкти соціальної політики. Інститути й інструменти соціальної політики. Соціальна справедливість у соціальній економіці критерій соціальної політики. Соціальна справедливість як критерій соціальної економіки. Основні напрями соціальної економіки і їх характеристика. Діагностика соціальної безпеки.

Тема 2. Моделі соціальної політики в різних економічних системах

Характеристика моделей соціальної політики в країнах з розвинутою ринковою економікою. Моделі соціальної політики в сучасному суспільстві. Соціальна структура українського суспільства. Формування моделі соціальної політики в Україні та суперечності соціально-економічного розвитку.

Тема 3. Державні соціальні стандарти. Проблема бідності

Соціальні стандарти та нормативи, їх характеристика. Соціальні нормативи як відправна точка формування соціальної економіки. Прожитковий мінімум як основа реалізації соціальних гарантій. Бідність як соціальне явище. Проблеми диференціації населення. Концепції відносної і абсолютної бідності. Напрями боротьби з бідністю. Світовий досвід. Причини бідності.

Тема 4. Розвиток соціальної сфери в соціальній економіці

Соціальна сфера та її складові у вирішенні соціальних проблем. Соціальна сфера як важливий інтегральний об'єкт соціальної економіки, її роль у вирішенні соціальних проблем. Планування розвитку соціальної сфери. Сутність та методи державного планування розвитку соціальної сфери. Особливості фінансування соціальної сфери. Криза соціальної сфери та її характеристики.

Тема 5. Соціальний захист населення та його категорій

Принципи побудови системи соціального захисту в соціальній економіці. Принципи, на яких будується система соціального захисту. Соціальний захист як система. Соціальний захист найбільш вразливих верств населення. Соціально вразливі верстви населення, їх характеристика.

Тема 6. Соціальний захист економічно активного населення (ЕАН)

Сутність категорії "економічно активне населення". Характеристика категорій "економічно активне населення" та "економічно неактивне населення". "Економічно активні бідні". Система соціального захисту економічно активного населення. Гарантії в оплаті праці як елемент соціального захисту найманих працівників. Мінімальна заробітна плата. Функції заробітної плати як важливої соціально-економічної категорії. Зайнятість населення та безробіття.

Тема 7. Урегулювання соціально-трудова конфліктів. Роль соціального партнерства в їх вирішенні

Соціально-трудова конфлікт у системі соціальних протиріч. Поняття соціально-трудова конфлікту. Методи управління соціально-трудова конфліктами. Сутність, причини, функції і різновиди соціально-трудова конфліктів.

Процесуальні аспекти в розв'язанні соціально-трудо­вих конфліктів. Момент виникнення трудового спору. Соціально партнерство та його роль у вирішенні соціально-трудо­вих конфліктів.

Тема 8. Пенсійна система та пенсійне забезпечення в Україні

Пенсійне забезпечення в Україні. Фінансовий стан Пенсійного фонду. Види пенсій як соціально-економічної категорії та критерії їх призначення. Зміст та завдання реформування пенсійної системи в Україні. Зарубіжний досвід пенсійного забезпечення населення. Пенсійний вік у різних країнах. Пенсійні схеми недержавних фондів соціального забезпечення. Досвід пенсійної реформи у різних країнах світу.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА, ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

Базова

1. Соціальна економіка : навчальний посібник / Г.В. Назарова, С.Ю. Гончарова, Ю.В. Сотникова, Н.В. Аграмакова. Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2018. 275 с.
2. Соціальна економіка: Навч. посіб. /Кол. авт. О.О.Беляєв, М.І.Дибба, В.І.Кириленко, О.М.Комяков, О.В.Сінельник. Київ: КНЕУ, 2005.

Допоміжна

3. Гончарова С. Ю., Отенко І. П. Соціальна політика : посіб. Харків : Вид. ХДЕУ, 2003. 200 с.
4. Кривоконь Н. І. Проблеми соціальної роботи та соціальної економіки в Україні : навч. посіб.Чернігів: Чернігівський державний технологічний університет, 2012. 320 с.
5. Лісогор Л. С. Якість трудового життя: чинники впливу та напрями покращення. *Демографія та соціальна економка*. 2012. № 2 (18). С. 43-52.
6. Сиротюк Г.В. Соціальна відповідальність підприємницьких формувань аграрного бізнесу. *Організаційно-економічні та соціальні складові розвитку підприємництва*: матеріали Всеукраїнської конференції, присвяченій 165- річчю заснування університету та 70-річчю створення економічного факультету, 25 травня 2022 р., 2022. С. 194-196.
7. Сиротюк Г. В., Янковська К. С. Нефінансова звітність як інструмент реалізації соціальної відповідальності бізнесу. *Обліково-аналітичне забезпечення інноваційного розвитку АПК*: колективна монографія / за заг. ред. Л. Б. Гнатишин. Львів: Сполом, 2021. 232 с. С.197-206.
8. Соціально-трудо­ві відносини: проблеми та гармонізації : колективна монографія / М. В. Семикіна, З. В. Смутчак, С. Р. Пасека та ін. Кіровоград : КОД, 2012. 432 с.